

Yoğun Bakımda Hipertansiyon ve Hipertansif Aciller

Songül BİNAY¹

| Giriş

Hipertansiyon (HT) dünya da ki sıklığı zamanla artan önemli bir halk sağlığı meselesidir. Bunun başlıca nedenleri yaşlı nüfusun artması, hareketsiz yaşam tarzı, düzensiz ve sağlıklı beslenmedir. Birçok kronik hastalık için önemli bir risk faktörü olmakla birlikte, mortalitenin de önde gelen nedenlerinden biridir. Kısa vadeli ve uzun vadeli mortalite ve morbidite ile önemli bir ilişkisi vardır. Hipertansiyon sağlıklı toplumda olduğu gibi, yoğun bakımda yatan hastalarda da sıkça karşılaşılan önemli bir sorundur(1). Hipertansif aciller toplumda olduğu gibi yoğun bakımda yatan hastalarda da sıklıkla görülen sorunlardandır. Hipertansif acil durumdaki yoğun bakım hastaları, hemodinamik göstergeler ani şekilde değişebilmesi sebebiyle tedavisi, bakımı ve izlemi güç olan hastalardır. Bu durumdaki hastalarda tedavinin, bakımın ve izlemin doğru ve etkin yapılması, hipertansif acil duruma bağlı gelişen sorunların ortaya çıkmasını, ölüm gibi olumsuz sonuçların oluşmasını engeller (2). Burada hipertansif acillerin nedenlerini, semptom ve bulguları ile tedavisi ve izlemi anlatılacaktır. Hipertansif acil durumların doğru ve etkin tedavinde yoğun bakımda çalışan sağlık ekibinin rolü büyüktür. Bu zorluklara rağmen yoğun bakımda çalışan sağlık ekibi ve klinisyen birçok konuda olduğu gibi hipertansiyonun doğru ve etkin yönetimi konusunda da doğru olanı eksiksiz yapmalıdır. (3)

¹ Uzm. Dr., Ankara Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Eğitim Araştırma Hastanesi, sonyteyz@gmail.com, 0000-0002-6139-0829

Kaynaklar

1. Stanaway JD et al. Global, regional, and national comparative risk assessment of 84 behavioural, environmental and occupational, and metabolic risks or clusters of risks for 195 countries and territories, 1990–2017: A systematic analysis for the Global Burden of Disease Study. *Lancet* 392, 1923–1994 (2018)
2. Mills KT et al. Global Disparities of Hypertension Prevalence and Control: A Systematic Analysis of Population-Based Studies From 90 Countries. *Circulation* 134, 441–450 (2016).
3. Patel P, Ordunez P, Connell K, Lackland D, DiPette D; Standardized Hypertension Treatment and Prevention Network. Standardized Hypertension Management to Reduce Cardiovascular Disease Morbidity and Mortality Worldwide. *South Med J*. 2018;111(3):133-136. doi:10.14423/SMJ.0000000000000776
4. Salkic S, Batic-Mujanovic O, Ljuca F, Brkic S. Clinical presentation of hypertensive crises in emergency medical services. *Mater Sociomed*. 2014;26(1):12-16. doi:10.5455/msm.2014.26.12-16
5. Williams B, Mancia G, Spiering W, et al. 2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension: The Task Force for the management of arterial hypertension of the European Society of Cardiology and the European Society of Hypertension (published correction appears in *J Hypertens*. 2019 Jan;37(1):226). *J Hypertens*. 2018;36(10):1953-2041. doi:10.1097/HJH.0000000000001940
6. Astarita A, Covella M, Vallelonga F, et al. Hypertensive emergencies and urgencies in emergency departments: a systematic review and meta-analysis. *J Hypertens*. 2020;38(7):1203-1210. doi:10.1097/HJH.0000000000002372
7. Kotchen TA. Historical trends and milestones in hypertension research: a model of the process of translational research. *Hypertension*. 2011;58(4):522-538. doi:10.1161/HYPERTENSIONAHA.111.177766
8. Vallelonga F, Carbone F, Benedetto F, et al. Accuracy of a Symptom-Based Approach to Identify Hypertensive Emergencies in the Emergency Department. *J Clin Med*. 2020;9(7):2201. Published 2020 Jul 12. doi:10.3390/jcm9072201
9. Ede H., Derya MA., Ardahanlı İ., et al. HİPERTANSİF HASTALARDA NABİZ BASINCI ARALIĞI İLE SOL VENTRİKÜL DİASTOLİK FONKSİYON İLİŞKİSİ Association of Pulse Pressure Index with Left Ventricular Diastolic Function in Hypertensive Patients. *Bozok Med J*. 2015;5(2), 24-30.
10. Brenner BM, Rector FC. *Brenner & Rector's the kidney*. 10th edition. Philadelphia: Saunders Elsevier; 2016
11. Satheeshkumar A, Pena C, Nugent K. Current U.S. Guideline-Based Management Strategies for Special Clinical Situations Involving Hypertensive Crises: A Narrative Review of the Literature (published online ahead of print, 2020 Oct 19). *Cardiol Rev*. 2020;10.1097/CRD.0000000000000364. doi:10.1097/CRD.0000000000000364
12. Chobanian AV, Bakris GL, Black HR, et al. Seventh report of the Joint National Committee on Prevention, Detection, Evaluation, and Treatment of High Blood Pressure. *Hypertension*. 2003;42(6):1206-1252. doi:10.1161/01.HYP.0000107251.49515.c2
13. Unger T, Borghi C, Charchar F, et al. 2020 International Society of Hypertension global hypertension practice guidelines. *J Hypertens*. 2020;38(6):982-1004. doi:10.1097/HJH.0000000000002453
14. Arbe G, Pastor I, Franco J. Diagnostic and therapeutic approach to the hypertensive crisis. Aproximación diagnóstica y terapéutica de las crisis hipertensivas. *Med Clin (Barc)*. 2018;150(8):317-322. doi:10.1016/j.medcli.2017.09.027
15. Hypertension Detection and Follow-up Program Cooperative Group: Five-year findings of the HDFP: I. Reduction in mortality of persons with high blood pressure including mild hypertension. *JAMA* 1979; 242: 2562-72.

16. Chalmers J, Zanchetti A: Reply to a critique of the 1996 World Health Organization expert committee report on hypertension. *J Hypertens* 1997; 15: 684-5.
17. Hansson L, Zanchetti A, Carruthers SG, Dahlof B, Elmfeldt D, Menard J et al: For the HOT Study Group. Effects of intensive blood pressure lowering and low-dose aspirin in patients with hypertension: Principal results of the Hypertension Optimal Treatment (HOT) randomized trial. *Lancet* 1998; 351: 1755-62.
18. Kaplan N: Measurement of blood pressure. *Clinical Hypertension*. Williams and Wilkins, USA 7th ed. 1998, p. 19-39 ve 181-248
19. Zanchetti A: The role of ambulatory blood pressure monitoring in clinical practice. *Am J Hypertens* 1997; 10: 1069-75
20. Onat A, Sansoy V, Yıldırım B ve ark: Erişkinlerimizde kan basıncı: 8-yıllık seyri, tedavi oranı, koroner kalp hastalığı ile bazı etkenlerle ilişkileri. *Türk Kardiyoloji Derneği Arş* 1999; 27: 136-41
21. Dealing with hypertensive emergency and urgency: your patient's blood pressure is skyrocketing. Here's how to defuse the crisis. *Nursing* 2006 Fall; 36 Suppl E D: 18-9.
22. Cutler JA, Stamler J: Prevention of hypertension. Izzo JL, Black HR (eds): *Hypertension Primer: The essentials of high blood pressure* (2th ed). Am Heart Assn, Dallas TX, 1999 p. 274-277.
23. Oates JP: Antihypertensive agents and the drug therapy of hypertension In: Goodman Gilman's the Pharmacological Basis of Therapeutics. Hardman JG, Limbird LE, Molinoff PB, Ruddon RW, Goodman Gilman A. (eds.) Ninth Ed. Mc Graw Hill Comp. New York, 1996 p. 780-802
24. Ehring T, Heusch G: Dihydropyridine calcium antagonists. Beneficial or adverse effects in the setting of myocardial ischaemia/reperfusion. *Cardiology*, 1997; 88 (Suppl. I): 3-12
25. Moser MA: Critique of the World Health Organization: International Society of Hypertension Guidelines for the Management of Hypertension. *Cardiovascular Reviews & Reports* 1999; 20: 4: 1-3
26. WHO Expert Committee. Hypertension Control. WHO Technical Report Series 862, Geneva, 1996
27. Sinaiko AR: Pharmacologic management of childhood hypertension. *Pediatr Clin North Am* 1993; 40: 195-212
28. Haffner SM: Syndrome X: Insulin resistance-hyperinsulinemia the key. M. Hanefeld and W. Leonhardt (eds). *The Metabolic Syndrome*. Stuttgart Gustav Fisher Verlag 1997 s: 24
29. Yusuf S: Calcium antagonists in coronary artery disease and hypertension-time for reevaluation ? *Circulation* 1995; 92: 1079-81
30. Snyder SO, Molnar RG: Diagnosing abdominal aortic aneurism: An update. *Hospital Medicine* 1998; 34: 47-8
31. Torossov M, Singh A, Fein SA: Clinical presentation, diagnosis, and hospital outcome of patients with documented aortic dissection: The Albany Medical Center Experience, 1986 to 1996. *Am Heart J* 1999, 137: 154-61
32. Buckalew VM, Berg RL, Wang SR, et al: Prevalence of hypertension in 1795 subjects with chronic renal disease: The modification of diet in renal disease study baseline cohort. *Am J Kidney Dis* 1996; 28: 811-20
33. Sacco RL, Benjamin EJ, Broderick JP ve ark: Risk factors. *Stroke* 1997; 28: 1507-17
34. Morgan E, Mikhail MS: *Clinical Anesthesiology*. 2nd, Ed., Appleton & Lange, USA, 1996, p. 341-76
35. Kaplan NM: Management of hypertensive emergencies. *Lancet* 1994; 344: 1335-1337
36. Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği. (2022). *Hipertansiyon Tanı ve Tedavi Kılavuzu*. Obezite, Lipid Metabolizması ve Hipertansiyon Çalışma Grubu, Ankara.
37. Travmatik Beyin Hasarında Yoğun Bakım Yönetimi ve Tedavi Algoritması 2020, *Türk Nöroşir Derg* 30(2):194-199, 2020
38. *Türk Kardiyoloji Derneği Ulusal Hipertansiyon Tedavi ve Takip Kılavuzu 2020*
39. Abdelwahop W, Frishman W, Landau A: hipertansif yönetimi aciller ve acil durumlar. *J Clin Farmakol* 1995; 35: 747-62
40. Kaplan NM: Hipertansif acil durumların yönetimi. *Lancet* 1994; 344: 1335-8
41. Hirschl MM: Hipertansif ilaç tedavisi için kılavuzlar *Kriz. İlaçlar* 1995; 50: 991-1000.